

ANUNCIU

Liniu pe lită, 6 col. pag. IV . . . . . 40 bani
detu . . . . . III . . . . . 2 lei
insertiuni și reclame pag. III și IV liniu . . . . . 2 lei
ANUNCIURILE ȘI INSERȚIUNILE PARTICULARE
sunt exclusiv primite la Agenția Havaș în București,
Calea Victoriei No. 36.
IN PARIS la Agenția Havaș, 6 Place de la Bourse
și la locuri asemănătoare acolo.

REDACȚIA STRADA ACADEMIEI, 4.

VOINTA NAȚIONALĂ

DIAR NATIONAL-LIBERAL

București 19 (31) August 1893

,CONSTITUTIONALUL
și
POLITIA

Cu *Constitutionalul* n'ar trebui să discute nimeni; când un diar a avut o atitudine așa de deplorabilă, cum a fost a sa, în ceea cea dea doctorului Apostoleanu, său mai hinc într-o cestune de onestitate pară și simplă, și când a elat o doză de cinism așa de mare, a percut dreptul la discuție a aserjionilor sale. Un asemenea diar se dă d'o parte ca sdreni murdere.

Așa e intrătele țeri, așa se face acolo; acolo ar fi sărit toată presa și cu ea întreaga opinie publică ca să impună tăcere bărfelilor unui diar cu *Constitutionalul*; acolo apogeia hoiței inspiră-degustul; —acolo un asemenea lucru nu s'ar fi petrecut, mai cu seamă din partea unui diar guvernamental, pentru un cuvînt foarte simplu și că acolo nu sunt juminiști.

Numei țara românească a avut parte d'o asemenea buriană și de aceea am vîzut proclamându-se dreptul la hoițe pentru juminiști și ghîndu-se că hoia nu e hoia, după cum individ și juminișt sau nu.

Constitutionalul este organul guvernului și deși susține teoriile lui Stancu Lepu sau a lui Mihale Boncea asupra onestității, siliști suntemcate o dată să relevăm ceea ce dice.

Era natural ca diarul care susține că juminiștul care bagă mâna în buzunarul vecinului său și i ia punga, e cel mai de treabă om din lume, să ne spue într-același timp că poliția liberală era o poliție de pungea, iar poliția guvernului său este tot ce poate fi pe lume mai cinstișt.

Si și pe ce basează raționalul său, căci *Constitutionalul* are și obiceiul de a da argumente? Pe faptul că contra prefecturilor de poliție ai regimului conservator nu s'ar fi dă nimic în presă. El citează pe cei trei prefecti de poliție, pe reprezentantul colonel Voinescu, pe d. general Algiu și pe d. colonel Rasty.

Adevărat să fie că aceșii d-ni nu'au dat loc la nicio plângere contra lor?

Să procedăm în ordine.

Dacă colonelul Voinescu era idealul prefectului de poliție, de ce nu l'a putut regimul care-l numise decât vîro trei patru luni de dile? Oare nu s'a întâmplat în timpul prefecturei sale acele schingiuri și torturi ale unor bănuți, care au dat loc la darea în judecată a funcționarilor superiori ai poliției? Nu era oare el prefectul care băga la arest pe comisarii de poliție?

Dar colonelul Voinescu a murit: să-l lăsăm în pace și niciu nu ne atenem să gândim a-i pomeni numele dacă *Constitutionalul* nu'puine în discuție.

Să vorbim însă de d. general Algiu.

Ce, oare uîta *Constitutionalul* bandele de agenții electorală cari cuntra Capitala înainte de alegeri și cari spărgeau capetele oamenilor pe la Obor tutul acelor cari erau cunoșcuți că n'ar fi partizanii guvernului? Ce, a uîtat toreaște răspândita în Capitală pe acele vremuri, când nu se mai putea jupe o întrunire publică într-o casă particulară fară ca la ea să se bandele să sară, să spargă capete, și să verse sângele adversariilor guvernului? Ce, nu și aduce arhînt de bătaia suferită la Obor de Dobre Ionescu, Dobrică Ulemașu, Nae Petrescu Crețu și alii, cari nu mai puteau dormi noaptea acasă. Nu și aduce aminte de assaltul din strada Răspânditor, de bătaia suferită de domnul Palade, asaltul dat întrunirii socialistilor, de bătaile ce li se aplică pe toate cărările de agenții polițieniști?

Nu și aduce aminte *Constitutionalul* de vexatiunile de tot felul ce se faceau comercianților, de sistemele intrebunțat atunci de a le lăsi brevetele din pravălă și a le inchide stabilimentele sub pretext că n'au brevet? Nu și aduce aminte de întreaga campanie pe care a trebuit să facă presa de toate numeroanele contra tutul acestor infami? N'am fost oare siliști atunci, toti din toate pările, să arătăm inițiativa măsurilor d-lui prefect Algiu și să consiliem pe toți comercianții amenințăți în negozi lor să facă procese de daune interesă personal d-lui Algiu, pentru ca acestea măsură draconiane să inceteze — să inceteze, după alegere?

Si cine sunt oare prefectii de poliție cari au scăpat în fiecare de alegere, după ce agenții lor au cutrevarat săpătările și luni întregi mahala în capul bandleror, cine sunt prefectii de poliție cari au scăpat în fie-care de alegere pe a genți lor la orele 5 de dimineață și i-a pus, de la mare până la mic, în jurul biourourilor electorale? Nu sunt oare aceștia: d-nii Algiu și Rasty?

Nu erau oare agenții polițieniști cari insuflețeau pe bătușii — și insuflețeau și i sprijineau în comiterea tutulor neguierilor? Se poate oare presupune că bandele de bătușii s'ar putea organiza și ar putea opera când n'au poliția să spate?

Unde vă este cinstea?

Ai dar aveți dreptate, căi mai mulți agenții polițieniști, când fură, escrocăză și schinguesc lumea nu dău chitanță, deci, după *Constitutionalul*, sunt cinstiști; toți sunt partizanii guvernului, deci toți sunt cinstiști și prin urmare mai cinstiști de căt predecesorii lor.

Sub cîne s'a întrădus chiforosul?

Ai dar înțelegem la te vă refiri cădintă intrebări unde sunt reclamațiunile contra prefecturilor votri de poliție. E că numele lor vine mai rar sub condei de căt și alții. Așa e, dar cine sunt cei l'alți? Tot agenții polițieniști?

Este adeverat că numele repozitului Pake Protopopescu, numele lui Crețu, a lui Brătescu, a lui Filipache Protopopescu, a lui Verușu, a lui Mihalache Algiu, puscariașul, a lui Bălașanu și a altora și alții a fost mai des scris de căt și alții. Dar de ce?

Pentru că atât d. general Algiu că și d. colonel Rasty n'au fost înnoiașca demonstrații. Poliția î-a înnoiașca.

Acești prefecti de poliție au fost tot d'una puși sub ordinele altora în perioada electorală. Toată lumea știe că, în acele timpuri, Crețu este mai mare de căt orice altă persoană.

Nu știe toată lumea că atât d. Algiu că și d. Rasty au fost tot d'una puși cu surisul pe buze de inferiori lor când le-a spus și ei ceva? Si n'a spus Crețu și d-lui Algiu și d-lui Rasty: nu te amesteca în asemenea trebură că n'avei?

Adevăratul prefect al poliției, în timpuri de alegeri, adică în timpuri grele, este Crețu.

Ce poate fi o poliție pusă sub ordinele lui Crețu, de căt o poliție de bandiști? Dar sunt bandiști guvernamentali, deci, după *Constitutionalul*, sunt oameni cinstiști.

Dar ca parte pur administrativă, nu auqim în fie-care că se comit fururi în oraș, cari rămân vecinii nedescoperite? Dar agenții polițieniști nu ciupesc pe toți neguierii în toate modurile? Dar în fie-care că nu se aude că o enormă potlogarie polițienească? Dar nu duc totu și beție crâncenă?

Dar nu exasperă ieri cu oruțătățile și atentatele lor o biata fată de trei-spre-dece ani și o determină să se sinucidă? Dar ce căloșii, ce delice și ce crime n'au săvârșit?

Unde vă este cinstea?

Ai dar aveți dreptate, căi mai mulți agenții polițieniști, când fură, escrocăză și schinguesc lumea nu dău chitanță, deci, după *Constitutionalul*, sunt cinstiști; toți sunt partizanii guvernului, deci toți sunt cinstiști și prin urmare mai cinstiști de căt predecesorii lor.

BULETIN TELEGRAFIC

Serviciul telegrafic al «Voinței Naționale»

Londra, 30 August.—Camera Comunelor. D. Gladstone a propus a treia citire a biloul Home-rule. D. Courtney a cerut amanarea.

Nancy, 30 August.—O bandă de lucrători francezi s'a dus, la 5 ore dimineață, la sănătatea usinei Lony pentru a expulsa d'acolo pe lucrători italieni, cari s'au dus. Aceeași bandă a facut ca 6 italieni să pără-

sească lucrul ce aveau într-o casă situată în centrul orașului. În fine, lucrătorii francezi s'au intrunit pe piata Stanislă și au trimis o delegație la primar, pentru căi declară că vor sta în grevă căt timp un singur lucrător italiano va fi întrebuințat.

Nancy, 30 August.—Lucrătorii adunăți pe piata Stanislă se imprăștie cu inecul 200 zidari sunt în grevă. Mai mulți lucrători italieni părăsc orașul, fără a fi supărăți de lucrătorii francezi, cari au rămas înțâi până acum.

Constantinopol, 30 August.—O fabrică de igări a regelui tutușilor a fost inaugurată, în prezența notabilităților comerciale și financiare, de d. Caillard, într'un discurs în care a relevat dezvoltarea luată de această ramură comerțului.

Bilbao, 30 August.—Niște trupe de manifestanți au incercat să reinnoiască demonstrații. Poliția î-a înfrântă.

Roma, 30 August.—Diarele astăzi ca prefectul Catenda va fi pus în retragere.

Francfort, 30 August.—Gazeta de *Francfort* primește din New-York știrea că în cuceririle întâi ale lui Cleveland se constată că președintele a căutat grav rănit.

Londra, 30 August.—Camera comunelor. D. Gladstone, într'un discurs de o oră, a propus a treia citire a biloul Home-rule.

Ei a relevat lungimea desbaterilor cari au ocupat 82 deile. Rezistența inversată în contra biloul Home-rule este adeverat mobil al dorinței ce se manifestă pentru separarea Canarei. Adoptarea biloul Home-rule de Camera Comunelor va fi cel mai mare demers făcut pe calea care conduce la trușorul său complet.

D. Courtney a propus amanarea catherinei a treia.

New-York, 30 August.—Informațiile ulterioare vestesc că ciclonul a pricinuit devastări groase în Carolinele din Nord și Sud, în Georgia și Florida. La Port Royal și o sută de persoane au perit. Orașele din Port-Royal și Charleston sunt aproape în întreg distruse. În insule și în apele Corinei au perit 500 de persoane. E teamă că corabile de răsboiu *Kearsarge* și *Nauvoo* să inecă.

Viena, 30 August.—Katholos Markethi primit deputații armene din Paris, Marsilia, Londra, Manchester, Lipsca, Münich, București, Rusia, Silvria și Varna.

Budapest, 30 August.—Manevrele vor avea loc în Ungaria de la 9 la 12 Septembrie, în prezența împăratului și a atașaților militari ai Italiei, Germaniei, Statelor-Unite, Franției, Angliei, României, Rusiei, Spaniei, Turciei și Suediei.

(Agenția Română).

PROCESUL DE LA CLUJ

Agenția Havaș ne-a transmis astăzi următoarea telegramă:

Cluj, 30 August.—Procesul înțătit cu ocasiunea broșurei «Replicei» a început azi în contra a două din acuzații, d-nii Popovici și Roman. Al treilea acusat, d-nul Brote, care este absent, va fi căutat.

D. Petrovici, apărătorul d-nului Popovici, a dis că nu va recusa nici un jurat special, căci el consideră pe cetățenii din Cluj, în general, ca foarte interesați prin pasiunile lor politice, pentru a putea judeca această afacere. (Mare emoție).

In bulenul oficial apărut astăzi în

înăuriul constituindu-se, acuzații declară că voesc să vorbească în românește.

Se dă cîteva actuluri de acuzație și mai multă părți din broșură.

Cluj, 30 August.—Procesul continuă. D. Popovici cere că broșura să fie cîtită în întregul ei. Tribunalul respinge această propunere.

D. Petrovici declară că d. Popovici nu este autorul *Replicei*; de asemenea nu este singurul propagator; ci 38 studenți universitari. Procurorul declară că și fals că autorul broșurei se ascund într-o ţară străină. (Aplause în public). După aceea pronunță rechizitorul său.

D. Popovici, în românește, și d. Petrovici, în ungurește, fac pledoziile lor.

Procesul continuă.

Am reprodat telegrama de mai sus astăzi cum ea ne a fost comunicată spre a constata încă o dată modul șocant și cu totul incomplet în care Agenția Havaș ne comunică despre cestuiile cele mai importante și cari interesează în gradul cel mai mare pe totu bunii Români, cum este, de exemplu, procesul ce se desface actualmente la Cluj.

DE PESTE MUNȚI

Citim în *Tribuna*:

În urmă unul ordin telegrafic, susținut la comanda de corp de aci, a plecat cu trenul de aseară două comandanți din regimentul de infanterie 64 de la Turda, și o companie la Micuț langă Turda. Acest regiment, aproape curat românesc, este staționat în Orăștie, dar se află de prezent concentrat la manevre distante. În insule și în apele Corinei au perit 500 de persoane. E teamă că corabile de răsboiu sunt întrădate și a movilelor de granită, comisiunea s'a întors la Borsec. Ajunsă în Borsec, comisiunea a încheiat pe protocol în limba română și maghiară. Comandanții ambelor guverne au lăsat fiecare cătun un exemplar dij protocol.

*

Toții *Tribuna* comunică că o comisie mixtă, compusă din d-nii Gottfried Knales, protonotar comitatens, și Francisc Petracsek, inger-suprem, ca reprezentanți ai guvernului ungăr, și Constantin Anastadiade, căpitan în statul major al României, ca reprezentant al guvernului român, s'a dus astăzi în comuna română Dragoias de la graniță, spre a se căuta lucrările de regulare a granitei necesare acolo. După rectificarea stărilor deteriorări și a movilelor de granită, comisiunea s'a întors la Borsec. Ajunsă în Borsec, comisiunea a încheiat pe protocol în limba română și maghiară. Comandanții ambelor guverne au lăsat fiecare cătun un exemplar dij protocol.

Prințul Gheorghe Bibescu, reprezentantul român la Borsec, a invitat pe ministrul instrucțiunilor să amâne reuniunea universitară.

Constantinopol, 30 August.—Carantina impusă proveniențelor din Odesa a fost redusă la 24 de ore.

Proveniențele din Palermo vor face o carantină de 10 deile. Cele ale celor de la Sicilia și carantină de 24 de ore și desinfecție riguroasă.

Consiliul sanitar a declarat în următoarele zile că provinția este infecționată și că nu există risc de infecție.

Consiliul sanitar a declarat în următoarele zile că provinția este infecționată și că nu există risc de infecție.

Prințul Gheorghe Bibescu a declarat că provinția este infecționată și că nu există risc de infecție.

Prințul Gheorghe Bibescu a declarat că provinția este infecționată și că nu există risc de infecție.

Prințul Gheorghe Bibescu

Teodor Braha cu soții să Antimiuă și dărui cu contractul din 11 Martie 1751 a 1/6 parte a satului Romanești, o moară și un pămînt pentru ertarea păcatelor lor. Pentru dania aceasta avea călugării se facă o pomenire în fie care an, în diua sf. Arhanghel Mihail și după moartea lor un parastas; pe lângă aceasta, era călugării îndatorii ori unde vor muri rămășițele lor pămîntene să le aducă la Homor și să le înmormânteze în biserică monastirei.

Inaintea morții sale s'a călugărit Teodor Braha, primind nume călugăresc Teofil; soția sa Antimiuă, care a murit în anul 1781, a dat în arendă 1/6 parte a Romaneștilor până la anul 1787 armeanului Luca Botușan, așadar avea să tie în arendă armeanul Luca Botușan satul Romanești încă 5 ani; după aceia are să vie, partea 1/6 a satului în stăpânirea călugărilor.

In luna lui Octombrie 1774 trimise Maria Teresa milicia în Bucovina. În

12 Octombrie 1777 a adus țara omagiale sale, și tocmai sub stăpânirea gloriosului împărat Iosif II s'a orânduit prin emisul aulic din 21 August 1784 o comisiune pentru constatarea hotărelor și la peractarea acestea s'a denumit Meitger colonel la i garn. regim. ca președinte și boerul Balș, Ritmestei Pitelli, locotenent auditor Harsani și scriitorul judecătorat Ergelet ca comisar. La sedințele tinute în 30 Octombrie, 16, 17, 19, 21, 26, 29 Noembrie 1781 și 15 Ianuarie 1782 s'a constatat cum că monastirea Homor avea pe atunci în stăpân următoarele state: Homor, 1/6 Băiește, Portesie 1/6, Comanestie (Ludi Homora) 1/6, Romanestie și muntele Măgura, Dersca, Pomiceni Glodeni, Stăuceni, Strătohin, Feridani, Covasna și o vie. Stăuceni, Dersca și Glodeni erau numai părți ale satului Vorniceni.

In urma emisului aceluia din 14 Aprilie 1781 a resignat mitropolitul de Ja. Iași pe jurisdicționea în Bucovina, și a trecut pe episcopul din Rădăuți. Episcopia s'a strămutat din Rădăuți la Cernăuți și toate monastirile erau sub jurisdicționea episcopului Dosoftei Cherescu și sub a. Conistoriului nou creat.

In 25 Aprilie 1785 s'a desredicat monastirea Homor. Patru călugări cără era atunci acolo s'a dus la Moldova și moșile monastirești s'a predat la 1 Mai 1785 fervalteriei fondusului religiunilor din Iliești. Întâiile fervalter era A. Gabriel și controlor Ignat Colbe.

Una din case călugărescă s'a făcut casa parochială și biserică monastică în hramul Adormirei Maicii Domnului biserică parochială.

De la desredicarea monastirei au trecut peste 105 ani și din timpurile călugărilor n'a rămas nimică de căt biserica cu iconostasul, câteva cărți bisericești, o evanghelie legată în argint din 1473 și o cruce de lemn legată cu argint și sus numiți nadăbionici.

NOUTATILE DILEI

DIN CAPITALA

D. Bulow, ministrul plenipotențiar al Germaniei, intorcându-se din congediu, a reluat direcționea legației imperiale germane.

Cu începere de mâine, Vineri, 1 Septembrie s. n., orele de cancelarie în administrația centrală a căilor feroviare vor fi de la 11 ore dimineață, până la 6 ore seara, fără intrerupere.

Casa centrală va fi deschisă publicului numai de la orele 12 până la 4 p. m.

Sunt informați că operația franceză va reincepere o serie de reprezentanții în grădina Casino; Sâmbătă, 21 c., va fi prima reprezentare cu piesa Briganță.

DIN JUDEȚE

Buzău

Citim în *Libertatea*:

«Duminica trecută, pe la 7 ore dimineață, s'a găsit, aproape de jigara Ulmeni, pe lângă șinele căilor feroviari, un biet lucrător italian leșinat, plin de contuzii, în starea cea mai deplorabilă și părăsia fi căzut din tren. El avea la dênsul ceasornicul și în punghii numai vre-o cincă lei.

«Cu toate că s'a denunțat imediat la primărie, dar nenorocitul n'a fost ridicat de acolo de căt pe la 11 ore, când a fost adus în gară și unde, dându-i-se oare-care ajutoare, a putut spune că avea cu dênsul o sumă de căteva mii de lei, astfel că probabil i s'a lăsat de puingă în tren și în luptă și căzut său a fost aruncat jos.

Medalia de bronz se vindea Academia Română, librăria Socet et. C-nie și la tipografia Carol Göbl.

«Abia pe la 3 ore în acea zi el a fost trimis la Buzău în căutarea spitalului.»

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

